

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Låiving

Oppskr. av: A. Moen

(adresse): fr. Steinbjørn

Fylke:

Herad:

Bygdelag:

Gard:

G.nr.

Br.nr.

Nord-Trøndelag

Storbun

Hemming Båbu

Moen m.f.

105 Br.nr. 1-2 og 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Låiving for å skaffe (tillegg) for lit krøleren er stort sett en tilbakeslag. foretales her i Gammeld. På større og også middelstore gårde har en ikke drømt stort med dette de siste 40-50 år. Kun herne på vestre = liggende slott har en eller annen "småhøyen" tidlig drømt lidt med låiving, især hvis de holder gæster. Jeg har for 50-60 år siden sett og selv vært med på dette arbeide å låive: Rognelåiv var den selvs etterlaugd når en til på høsten var avsted på låiving. Deruten var krøleren berdig glad i dette låiv. En kaldte dette arbeide: a kangle låiv. Gamle folk hadde en advarsel til alle som "kangle låiv" Kvartl e nøst blud av rognelåivde måtte haas av forsigtig. Knoppene måtte ikke skades, en skuld, la løv av trakt og på vask år, derfor måtte vises forsigtighet. En stod på marken når en kangle de nederte gren. En ung rogn lod sig selvvaag. Bøis med ilden å la skad. Siden bleis en op i rognen, var denne gammel og stor kinde dd var bød, 2 og 3 i same the. Jeg så virkelig dd kinde bli op til 3 flidsluppe. De sekke rognløn av same the. Høvet blev i sekken berik hjem og lømt i lynn lag ilt på marken i nærheten av husem til løk. Rognelåivene blev selvvaag. tatt sammen med løv. 5509

2
Det løvel, som var mest eftertragtet, eller noget løvel,
var av Vidjan. Løvel blev selvragt, ikke bragt, som av rogn,
men blev rispet av. En holdt på nålunge til fingrene blev
nesten hvidt eller fuldt av blemmer. Altså slugs reaktion
til dette brukt hørte jeg aldrig om. Videre rispet en med
fingrene løvel av older hvidts brukt.

Så var det en annen mål, som Selvin blev brukt
senhøsten. En hadde en rive og en del rike og kakek så
sammen alle løs, som var fuldt av lacerer "på egen hånd". Herav
kände det bli store mengder løs nemlig der hvor skogen var
lykk. Men dette løs blev betraktet som litt verdifullt og künde
ofte bli brukt i fjøret som slub.

Endelig skal omtales en annen mål, å ta løvel på
En hadde en ranskelig kinn "høstningen". Sjente så av kvidene
på Vidjan, Selli, Older, brukt m.v. i en 1 m. langde. Båndt så
dette sammen til band (som korbånd). Kjøl, kammene bort til
kinnene og stinet det på slutt, jeg har sett samlet op til 60
slain. Denne måle på å samle løs er brukt i distrikten
her like til det siste. Når løvel var bled. løst, blev det gjerne
bragt og opbevart ovenpå hørslubben på lemman.

Hvad slugs kreaturen var det som satte i mig dette
løvel? Først og fremst gjeler siden saine og vistnok iung dyr.
Tilslutt skal nevnes hvad jeg virkelig har sett. På en heim (ya
lad mig kalle det en fattig heim) hvor forbruksheden på vånparken
har vært helt forsvunnet, hvor en ikke hadde noget spisende å
gi kreatura. Da har en gått bort i løvskogen og gjort av kvidte
som de yngre, kinnende på har spist med bejertlykke.

Så skal jeg tilslutt nevne: Da jeg var på skole i
måtte vi barne heim på Moen, mens far kvidte middag i
i laivskogen med hver sin korbolle og kinn denne fuldt
av olderkinn. Mor koble løvel i en gylte og hadde på
et par små nevner mel. Dette var mål til kinn.
Å ja ja! Dette var en mål, så givem bragt livd.
Men "sitt kvidt, mig": det måtte med en slik forny bli
lemmelig magre kallekellen og rike for ikke å snabbe om flesket.

- Egentlig hänvisas till blad I
1. ... Mig bekjend er det gjerdt på, som i denne lag. ~~er~~
Siver med låvving idag. Det kan kanskje være en og annen
"samhøqqvorkone" som på denne måte vil holde liv i og tilfredstill
"gjeldt si.
 2. ... Låvvinga har allis foregått om høsten ~~utendørs~~ =
tiden omkring Mikkeltsmesse.
 3. ... Ved ikke om annet redskap til dette arbejde end
en "lånvekvis" som ofte var laget av en arbeidet lign.
 4. ... En har tatt lós av både redskapene og stundene
trær. De ville et lós av mig fremmed. En kangelst eller
risper gjerne same lós av eller av.
 5. ... Kangelst og kirpet lós av ble stunden lós av vi
bakken stunden lagt ut over lós av. Lånvekvisene
ble slått som korn. En lånvekvis er mig fremmed.
 6. ... Lånvekvis blir jagt. (vent eller kjend) med lós av stunde.
 7. ... Lånvekvis lós av den lós av det finnes.
 8. 9 og 10. Se første ark.
 11. ... Teller låvving, lånvekvis o.s.v. er mig ukjend. Tolla av
alle kjønn og eldre kjønn. Være med å lós av.

Finnes ikke mere å svare på. Hänviser til ark 4.

Kvillheim 28 jan. 1951

W. Moen

5509

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING